

PORIN TAIDEMUSEON VUOSIKERTOMUS 1989

SISÄLLYS

HALLINTO	2
HENKILÖKUNTA	3
KOULUTUS JA OPINTOMATKAT	4
JÄSENYTYDET JA EDUSTUKSET	4
TOIMITILAT JA VARUSTEET	4
TAIDEKOKOELMAT	5
Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelma	5
Porin kaupungin taidekokoelma	7
Hankinnat	7
Tallennukset	9
PORIN TAIDEMUSEON TIETOPALVELU	10
Kirjasto	10
Arkisto	12
Kuva-arkisto	12
NÄYTTELYTOIMINTA	13
PORIGINAL-GALLERIA	14
MUSEO JA YLEISÖ	16
JULKAISU- JA TIEDOTUSTOIMINTA	17
ALUETAIDEMUSEOTOIMINTA	18
LUENTOSARJAT	23
TALOUS	24

PORIN TAIDEMUSEON TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 1989

HALLINTO

Porin taidemuseon omistaa Porin kaupunki ja se toimii kaupungin kulttuurilautakunnan alaisuudessa. Kulttuurilautakuntaan kuuluivat kertomusvuoden aikana seuraavat jäsenet henkilökohtaisine varajäsenineen:

puheenjohtaja, kirjastonhoitaja Eira Levander
varajäsenenä rehtori Esa-Erik Yrjönkoski

varapuheenjohtaja, toiminnanjohtaja Reijo Westerholm
varajäsenenä ilmoituspäällikkö Airi Ahlfors

jäseninä

toimistonhoitaja Eeva-Liisa Ahokas
varajäsenenä opettaja Helinä Piikkilä

toimistonhoitaja Sirkka Levjäarvi
varajäsenenä myyntiedustaja Pekka Elomaa

hieroja Hannu Valli
varajäsenenä lastenhoitaja Vuokko Sundqvist

rakennusinsinööri Ari Westerlund
varajäsenenä rehtori Esa Anttila

Kaupunginhallituksen edustajana kulttuurilautakunnassa on ollut erikoislääkäri Tellervo Elo. Käsiteltyjen asioiden esittelijöinä ovat toimineet kulttuurisihteeri Sulo A. Savo (yleiset kulttuurihallinnon alaan liittyvät asiat), museonjohtaja Marketta Seppälä (taidemuseo), rehtori Pertti Ala Outinen (taidekoulu) 26.4. asti ja vs. rehtori taidemaalari Anja Karkku-Hohti 27.4.-31.12.1989. Lautakunnan sihteerinä on toiminut kulttuurisihteeri Sulo A. Savo.

Kulttuurilautakunta kokoontui 10 kertaa ja pöytäkirjoihin merkittiin 70 taidemuseota tai yleensä kuvataideasioita käsittelevää pykälää.

Taidemuseon kassa- ja tilivarastona on kaupungin rahatoimisto.

HENKILÖKUNTA

Vakinainen ja tilapäinen henkilökunta
sekä asiantuntijat

Vakinainen henkilökunta:

Marketta Seppälä, FK, museonjohtaja
Hilkka Kuusijärvi, Huk, amanuenssi
Pirjo-Maija Laaksonen, yo-merkonomi, kanslisti
Jouni Lehtinen, talonmies-hallimestari
Pirjo-Riitta Lindholm, valvoja-opas
Soili Pitkälä, valvoja-opas
Ritva Maja, siivooja
Eila Ahlgren, siivooja
Esko Nummelin, FK, aluetaidemuseotutkija 1.12.1989 alkaen

Tilapäinen henkilökunta:

Tuula Hölsö, valvoja-opas, 1.1. – 31.12.1989
Marjo-Riitta Koskinen, merkonomi, museoapulainen 1.1. – 31.12.1989
Esko Nummelin, Huk, aluetaidemuseotutkija, 1.1. –30.11.1989
Yrjö Räikkälä, valokuva-elokuva-laborantti, oppisopimus, 1.1.-31.12.1989

Työllisyysvaroin palkattu henkilökunta:

Åsa Broholm, lähetti, 7.12.-31.12.1989
Pertti Eriksson, museoapulainen, 11.7.-31.12.1989
Leena Jaakkola, tp.tutkija, 5.6.-30.9.1989.
Ari Kaitala, museoapulainen, 1.1.-26.1.1989
Aki-Petteri Kerko, museoapulainen, 17.4.-23.6.1989
Niina Kerola, museoapulainen, 1.1.-12.4.1989 ja tp.museoharjoittelija 2.5.-1.9.1989
Marko Lehtinen, talonmies-hallimestarin apulainen 5.-26.4.1989
Antti Lind, talonmies-hallimestarin apulainen, 1.1.-9.4.1989
Toni Satomaa, museoapulainen, 1.1.-5.4.1989
Heli Tikka, museoapulainen, 1.1.-13.6. ja 18.9.-31.12.1989
Jari-Pekka Vanhala, Huk, museoharjoittelija 17.4.-16.7. ja tp.tutkija 17.7.-16.11.1989
Janne-Tapio Varis, museoapulainen, 10.7.-31.12.1989
Heidi Vihermaa, museoapulainen, 31.10.-31.12.1989

Siivoojien kesälomittajana on ollut Kirsi-Marja Viitalampi.

Porin koululaitoksessa on järjestetty 9.-10. luokkien oppilaille kouluhallituksen edellyttämää työelämään tutustumista. Taidemuseossa on ollut syyslukukauden aikana yksi oppilas kahden viikon tutustumisjaksolla.

Ulkopuolisina asiantuntijoina ovat julkaisutoimintaan liittyen toimineet Osvaldo Sanchez, Jaan Kaplinski, Sirje Helme, Eha Komissarov, Vilén Kunnapu, Leonhard Lapin ja Jorma Hautala, Alf Boe ja Gerd Woll.

KOULUTUS JA OPINTOMATKAT

Museon henkilökunta on näyttelyjen kuljetusmatkojen yhteydessä tutustunut Helsingin museoihin ja näyttelyihin. Museon henkilökunta on lisäksi osallistunut seuraaviin koulutustilaisuuksiin:

- 2.2.-3.2. Painotyökurssi, Helsinki
amanuenssi Hilikka Kuusijärvi
- 14.-15.9. Valtakunnalliset taidemuseopäivät, Lappeenranta
aluetaidemuseotutkija Esko Nummelin
tp.tutkija Jari-Pekka Vanhala
- 20.-22.9. Taideteosten hoito- ja käsittelykurssi, Valamo
talonmies-hallimestari Jouni Lehtinen
- 27.-28.9. Arkistokurssi, Pori
kanslisti Pirjo-Maija Laaksonen
aluetaidemuseotutkija Esko Nummelin
- marras- Tietotekniikan jatkokurssi
joulukuu museoapulainen Tuula Hölsö
kanslisti Pirjo-Maija Laaksonen
museoapulainen Marjo-Riitta Koskinen

JÄSENYTYDET JA EDUSTUKSET

Kertomusvuoden aikana museonjohtaja Marketta Seppälä on toiminut opetusministeriön nimeämän valtion keskustaidemuseotoimikunnan jäsenenä, museoasiain neuvottelukunnan jäsenenä ja ko. neuvottelukunnan taidemuseojaoston puheenjohtajana, Suomen museoliiton taidemuseojaoston jäsenenä sekä Suomen kaupunkiliiton kulttuuri- ja vapaa-aika-asiain neuvottelukunnan jäsenenä.

TOIMITILAT JA VARUSTEET

Porin kaupungin pakka- ja vaakahuone valmistui vuonna 1864 lääninarkkitehti Carl Johan von Heidekenin (1832-1888) piirustusten mukaan. Arkkitehti Gustaf Nyströmin (1856-1917) suunnittelema pakkahuoneen laajennus- ja muutostyö valmistui vuonna 1897. Kaupunginvaltuusto päätti vuonna 1967 perustaa taidemuseon, jonka paikaksi varattiin pakkahuone. Suunnitelmat muutostyölle laati arkkitehtitoimisto Arkkitehdit Ky Kristian Gullichsenin johdolla. Ulkoasultaan rakennus on saneerattu joitakin yksityiskohtia lukuun ottamatta vuoden 1897 asuun. Sisäosat on rakennettu lähes kokonaan uudelleen.

Kaikkiaan lähes 3 000 m² käsittävän pakkahuoneen saneeraustyöt toteutettiin vaiheittain. Kesäkuussa 1979 päättyneen ensimmäisen rakennusvaiheen aikana valmistuivat museon aula, kahvila ja luentosali (noin 300 m²), joita käytetään myös vaihtuvien näyttelyiden näyttelytilana. Toukokuussa 1981 saatiin käyttöön iso näyttelyhalli (noin 800m²) ja sen myötä siirrettävät näyttelyrakenteet. Kokonaisuudessaan museo valmistui syyskuussa 1981, jolloin museo virallisesti vihittiin käyttöönsä. Museossa on em. tilojen lisäksi taideteosten varastotilat, pakkaushuone, arkisto, valokuva-arkisto, käsikirjasto, konservointihuone, valokuvauslaboratorio sekä toimistotilat.

Porin taidekoulun tilat rakennuksen itäpäädyn toisessa kerroksessa valmistuivat kesäkuussa 1979. Länsipäädyn ns. ateljeetitilat, grafiikan työhuone ja maalausateljee, valmistuivat syksyllä 1981, ja ne on luovutettu toistaiseksi taidekoulun käyttöön.

Museon ilmastointi hoidetaan koneellisesti ja museossa on automaattiset murto- ja palohälyttimet. Museorakennus on vakuutettu Porin kaupungin rakennusviraston toimesta.

TAIDEKOKOELMAT

Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelma

Taidemuseoon sijoitettuna peruskokoelmana on professori Maire Gullichsenin 31.8.1971 perustaman Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelma, joka jo perustamisvaiheessa käsitti yli 300 teosta. Säädekirjan mukaisesti kokoelma siirrettiin taidemuseon tilojen valmistuttua museoon syyskuussa 1981. Porin kaupungin ja taidesäätiön kesken on tehty sopimus kokoelmien säilyttämisestä, hoidosta ja yleisölle esittelemisestä. Taidesäätiön kokoelmaa kartutetaan vuosittain.

Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelma käsittää pääasiassa kotimaista taidetta vuosisadan vaihteesta nykypäiviin pääpainon ollessa uusimmassa sotien jälkeisessä taiteessa. Kokoelmassa ovat erityisesti edustettuina useita sellaisia modernin suomalaisen kuvataiteen edustajia, joilla on ollut kiinteät suhteet kansainväliseen, erityisesti ranskalaiseen taiteeseen.

Maire Gullichsenin taidesäätiön toiminnasta vastaa hallitus, johon kertomusvuonna ovat kuuluneet puheenjohtajana säätiön perustaja, professori Maire Gullichsen ja henkilökohtaisena varajäsenenään fil.tri. Lilli Alanen sekä jäsenenä akateemikko Sam Vanni, fil.tri. Salme Sarajas-Korte, apulaiskaupunginjohtaja Mikko Sävelä (kaupungin edustajana) ja taidemuseonjohtaja Marketta Seppälä (kaupungin edustajana). Porin kaupungin edustajien varajäsenenä ovat toimineet apulaiskaupunginjohtaja Ylermi Säteri ja kaupunginarkkitehti Matti Salmivalli. Säätiön sihteerinä ja asiamiehenä on toiminut kulttuurisihteerinä Sulo A. Savo.

Maire Gullichsenin taidesäätiön teosten kokonaismäärä oli kertomusvuoden päättyessä 519 inventaarionumerolla 1-533.

Kokoelma karttui vuoden 1989 aikana seuraavilla teoksilla:

Inv.529 Thomas Nyqvist, ”Nostalgia”, 1987-88, öljy, 200x280 cm

Inv.530 Tor Arne, ”8 maalausta vuosilta 1986-87” NO 7, 1987, öljy, 122x156 cm

Inv.531 Sakari Alanen, ”Tärnära”, 1985, tempera, 100x140 cm

Inv.533 Magnus Enckell, ”Kaaos” (luonnos), 1918, vesiväri paperille, 58,5x46,5 cm.

Magnus Enckellin teos löytyi tarkastustyön yhteydessä teoksen inv.no 27 takapuolelta.

Porin kaupungin ja taidesäätiön kesken vuonna 1980 solmitussa sopimuksessa mainittu teos n:o 125 ei vielä ole taidemuseossa.

Taidemuseossa on kertomusvuoden aikana esitelty säätiön teoksia säännöllisesti pienempinä kokonaisuuksina sekä suurempana näyttelykokonaisuutena 9.12.88-8.1.89 ja 26.7.-10.9.89.

Taidesäätiön kokoelmasta on kertomusvuoden aikana ollut lainassa museon ulkopuolella seuraavat teokset:

MAGNUS ENCKELL 1870-1925

Tampereen taidemuseon kiertonäyttely, 13.1.-31.12.1989

”Nuorukainen”, 1916, öljy, 64x52 cm, MG 26.

Rauman taidemuseo lainasi lisäksi kyseiseen näyttelyyn ajalle 5.5.-28.5.1989 Magnus Enckellin teokset:

”Ikkunanäkymä Taorminasta”, 1920, öljy, 52x33 cm, MG 29.

”Puistokuva”, 1914, vesiväri, 36x24 cm, MG 22.

”Puistokuva”, 1914, vesiväri, 36,5x24 cm, MG 23.

”Metsämäki”, 1915, vesiväri, 38x28 cm, MG 24.

MAALISKUULAISET

Suomen Taideyhdistys/Helsingin Taidehalli 7.3.-10.4.1989

Laila Pullinen, ”Ruhjottu Nike”, 1966, pronssi, 150 cm, MG 368

SYNTY JA KUOLEMA

Tampereen taidemuseo 1.6.-10.9.1989

Paul Osipow, ”Musta pääsiäinen”, 1980, akryyli, 184x363 cm, MG 494.

OLLI MIETTINEN

Alvar Aalto -museo 6.7.-17.9.1989

”Nature Morte”, 1930, öljy, 69x53,5 cm, MG 91.

JUHANA BLOMSTEDT

Vuoden taiteilija

Helsingin Juhlaviikot/Helsingin Taidehalli 15.8.-10.9.1989

”Orsenna”, 1973, sekatekniikka, 43x63 cm, MG 428.

”Substance blanche”, 1974, öljy, 146x114 cm, MG 10.

RAIMO REINIKAINEN

Retrospektiivinen näyttely

Amos Andersonin taidemuseo 8.12.1989-21.1.1990

”Pieni runo” no 1 Bartok-sarjasta, 1974, lyijykynä paperille, 18,5x26,5 cm, MG 252.

”Syvyyksiä” no 2 Bartok-sarjasta, 1974, lyijykynä paperille, 18,5x26,5 cm, MG 253.

”Adagio” no 3 Bartok-sarjasta, 1974, lyijykynä paperille, 18,5x26,5 cm, MG 254.

”Pueblo”, 1975, vesiväri, guassi ja pastelli paperille, 23,5x19 cm, MG 102.

Kertomusvuoden aikana jatkettiin taidesäätiön kokoelmajulkaisun toimitustyötä sekä painotyöhön liittyvää kuvan- ja tekstinvalmistustyötä.

Porin kaupungin taidekokoelma

Porin kaupungin taidekokoelmia on kartutettu vuodesta 1959 lähtien kuvataidelautakunnan sekä vuodesta 1981 alkaen kulttuurilautakunnan toimesta.

Kaupungin taidekokoelmien kartuttamisen periaatteena ovat olleet toisaalta oman toiminta-alueen kuvataiteen tallennus, toisaalta museossa olevien pysyvien kokoelmien täydentäminen ja kasvattaminen. Pääosa hankituista teoksista sijoitetaan kaupungin virastoihin ja laitoksiin julkisesti esille, osa sijoitetaan museoon ja osa hyödyntää kiertonäyttelyiden muodossa aluetaidemuseon näyttelytoimintaa. Vuodesta 1981 lähtien Porin taidekoulun talousarviovaroin on alettu kartuttaa koulun oppilastöiden kokoelmaa. Kaupungin kokoelmaan sisältyvät siis erillisinä kokoelmina julkisten tilojen teokset (KK), taidemuseon kokoelma (TM) ja taidekoulun oppilastöiden kokoelma.

Kertomusvuoden aikana kaupungin kokoelmaan saatiin lahjoituksena seuraavat teokset:

- Inv.1009 Leonhard Lapin, ”Tallinna-Pariisi”, 1987, lastulevy, 180x79x83 cm
- Inv.1010 Jan Groth, ”Nimetön”, 1984, musta liitu, 62x86 cm
- Inv.1011 Jan Groth, ”Nimetön”, 1986, musta liitu, 62x86 cm
- Inv.1014 Leonhard Lapin, ”Omakuva Venuksena”, 1982, syväpaino, 31,8x48,7 cm
- Inv.1015 Juri Okas, ”Asetelma II”, 1984, syväpaino, 37,5x57 cm
- Inv.1044-1048 Marta Maria Pérez, ”Raskauden vuoksi”-sarja, (6 työtä) 1988, serigrafia, 32,5x44,5 cm kukin työ
- Inv.1049 Unto Pusa, ”Kolmiyhteys” (Kosmos), 1970, sekatekniikka, 155 cm, lahj. rouva Maija-Liisa Pusa

Hankintoina kokoelmaa kartutettiin neljälläkymmenelläyhdeksällä teoksella, joiden yhteishinta oli 139.498 markkaa. Kertomusvuoden päättyessä kokoelma käsitti 1062 teosta.

Hankinnat:

- Inv.1012 Maija Lavonen, ”Polku”, villa/kivi, 10,40x0,45 m
- Inv.1013 Kimmo Sarje, ”Puinen kone”, 1988, puu, 75x225 cm
- Inv.1016-1030 George Steinmann, ”Indikator/Indikation” –sarja, 1988-89, sekatekniikka, 50,5x66 cm kukin teos
- Inv.1031-1042 Leonhard Lapin, ”Merkki”-sarja, 1979-82, syväpaino, 63x60 cm kukin teos
- Inv.1043 Juri Okas, ”Vako”, 1988, serigrafia, 260x46,5 cm
- Inv.1050 Mari Rantanen, ”Nimetön”, 1988, hiili ja guassi paperille, 73x62 cm
- Inv.1051 Kaisu Koivisto, ”Suojaväri”, 1988, akryyli paperille, 74x58,5 cm
- Inv.1052 Kaisu Koivisto, ”Kaksoset”, 1988, akryyli paperille, 81x60 cm
- Inv.1053 Kaisu Koivisto, ”Merkitty”, 1988, akryyli paperille, 85x65 cm
- Inv.1054 Kaisu Koivisto, ”Sokea”, 1989, akryyli paperille/valokuva, 52x37 cm
- Inv.1055 Saija Hairo, ”Viettelys”, 1989, akryyli paperille, 125,5x117 cm
- Inv.1056 Veijo Setälä, ”Haarniska”, 1988, rauta/polyuretaani/kipsilevy/muovi, 49x90x35,5 cm
- Inv.1057 Veijo Setälä, ”Feistos”, 1989, rauta, 55x115x41 cm
- Inv.1058 Päivi Jokinen, ”Valon rajalla”, 1989, sekatekniikka, 54x195 cm
- Inv.1059 Ossi Somma, ”Tuoli”, 1989, sekatekniikka, 17,5x14 cm
- Inv.1060 Anna-Maija Aarras, Sussi Henrikson, Ann Sundholm, ”Salon 3+”, 1989, sekatekniikka, 223x270 cm

Kertomusvuoden aikana konservoitiin seuraavat teokset:

Inv.738 Pekka Halonen, ”Rehtori Ad. Malin”, 1985, öljy, 72x59 cm
Inv.742 Väinö Blomstedt, ”Antti Ahlström”, öljy, 72x58 cm
sekä kehykset teoksesta inv.744 Väinö Blomstedt, ”K.E. Stenbäck”, 1901, öljy, 70x57 cm

Kaupungin kokoelmasta on kertomusvuoden aikana ollut lainassa museon ulkopuolella seuraavat teokset:

TAISTO AHOLA

Retrospektiivinen näyttely
Taidesalonki, Helsinki 17.12.88-18.1.1989
Mikkelin taidemuseo 17.2.-12.3.1989
Pohjanmaan museo, Vaasa 6.4.-30.4.1989
”Huhtikuu”, 1973, öljy, 69x82 cm, inv. TM 303

PUUN KIELI

The American Craft museum, New York, USA 11.2.-23.4.1989
University of Minnesota, Minneapolis, USA, 27.6-28.10.1989
Vancouver museum, Kanada 28.1.1989-21.1.1990
Kari Caven, ”Vaarallinen romanssi”, 1986, puu/rauta, 13x200 cm, inv. TM 982

JORMA GALLEN-KALLELA 1898-1939

Ruoveden perinneyhdistys/Kalela, Ruovesi, 2.7.-23.7.1989
”Syksy”, öljy, 112x144 cm, inv. TM 62

GEORGE STEINMANN

Austellung eidgenössisches Kunststipendium
Sveitsin valtion taidepalkinto –näyttely
Kunstmuseum Luzern, Sveitsi 29.9.-22.10.1989

”Indikaattori”: Zonation-sarjasta, 1989
mustikkamehu, bix-orellana ja hautaterva paperille
50x65,5 cm, inv. TM 1017
”Indikaattori”: Zonation-sarjasta, 1989
mustikkamehu, bix-orellana ja hautaterva paperille
51x66 cm, inv. TM 1020

”Oekologie des Bewusstseins”1988-89
valokuva ja mehuakvarelli paperille
50,5x66 cm, inv. TM 1021

Indikation: ”Strategie eines neuen planetaren Bewusstseins”
1988-89, valokuva, mehuakvarelli ja lyijykynä paperille, 50,5x66 cm, inv. TM 1022

Indikator: ”Doppelzonation”1988-89,
valokuva, tussi ja lyijykynä paperille,
50,5x66 cm, inv. TM 1025

Indikator: ”Doppelzonation” A/B Diagnose, 1988-89,

valokuva, mehuakvarelli ja lyijykynä paperille,
50,5x66 cm, inv. TM 1026

Indikator: ”Doppelzonation” A/B Gaia, 1988-89,
valokuva, mehuakvarelli ja lyijykynä paperille,
50,5x66 cm, inv. TM 1027

Indikation: ”Transmitter, Radar”, 1988-89,
valokuva, mehuakvarelli ja lyijykynä paperille,
50,5x66 cm, inv. TM 1030

LEONHARD LAPIN

Struktuuri/Metafysiikka. Näkökulma virolaiseen nykytaiteeseen

Helsingin Taidehalli 15.4.-7.5.1989

Rovaniemen Taidemuseo 2.5.-25.6.1989

Stadtgalerie Kiel, NEMO Kunst in Nordeuropa, Kiel, 19.8.-30.9.1989

”Tallinna-Pariisi”, 1987, lastulevy, 180x79x83 cm, inv. TM 1009

Porin taidemuseo on huolehtinut kaupungin kokoelmiin kuuluvien teosten kortistoinnista, luetteloinnista ja kehystyksestä sekä niiden sijoittamisesta julkisiin tiloihin ja niiden lainaamisesta näyttelyihin. Kokoelmista koottuja pienoisnäyttelyjä ja teosryhmiä on lisäksi lainattu koulujen käyttöön.

Tallennuskokoelmat:

Taiteilija Paul Osipow on tallentanut museoon teoksen ”Kaksi sinistä”, 1978, akryyli, 140x242 cm. Yksityisen helsinkiläisen keräilijän tallennukseen saatiin lisäyksenä teokset: Wladyslaw Hasior: ”Viimeinen tapaaminen”, 1987, sekatekniikka, 212x111x20 cm ja ”Lasten muistot”, 1988, sekatekniikka, 135x135x11 cm. Tallennuskokoelma käsittää yhteensä 16 teosta.

Taiteilija Tommi Mäkelän tallennuksina on Porin taidemuseossa kaksi teosta: ”Caytano”, 1982, öljy, 200x300 cm ja ”Carpio”, öljy, 200x300 cm.

Museoon on sijoitettuna myös Kansainvälisen Taideliiton (IAA) grafiikkakokoelma (128 työtä 15 eri maan nykytaiteilijalta).

PORIN TAIDEMUSEON TIETOPALVELU

Porin taidemuseon tietopalveluun kuuluvat museon arkisto- ja kirjastotoiminnot. Sisällöllisesti oman kokonaisuuden tietopalvelussa muodostaa Satakuntaosasto (ks. aluetaidemuseotoiminta).

Kirjasto

Porin taidemuseon kirjasto on luonteeltaan käsikirjasto ja erikoiskirjasto (taidekirjasto), joka on myös museoyhteisön käytettävissä.

Kirjastoon kootaan museotoimintaa, kuvataidetta, arkkitehtuuria, taideteollisuutta ja valokuvausta sekä kulttuurihistoriaa käsittelevää aineistoa. Porin taidemuseon toimiessa aluetaidemuseona Satakunnassa kirjaston yhtenä painopistealueena on maakunnallinen kuvataide eri ilmiöineen. Kirjaston kokoelmiin kootaan kuvataidenäyttelyihin liittyviä julkaisuja, näyttelyluetteloita, esitteitä sekä eri museoiden ja taidejärjestöjen ohjelmia ja vuosikertomuksia.

Kirjaston aineisto on järjestetty UDK-luokituksen mukaan. Aineiston hankintakirjauksessa käytetään kirjamuotoisella aineistolla, näyttelyjulkaisuilla ja kausijulkaisuilla kullakin omaa hankintaluetteloa. Luetteloinnissa noudatetaan ”Suomalaiset luettelointisäännöt” –ohjeistoa. Lehtileikekokoelmalla on oma korttihakemisto. Lehtileikekokoelmaa on mikrofilmattu 16 mm mustavalkoiselle mikrofilmille. Negatiivioriginaaleista on teetetty positiiviset käyttökopiot.

Kertomusvuoden aikana kirjoja hankittiin tai saatiin lahjoituksina yhteensä 70 numeroa. Vuoden päättyessä kirjallisuutta oli 1107 nidettä.

Näyttelyjulkaisuja ostettiin, saatiin lahjoituksina tai vaihtoen yhteensä 335 numeroa. Vuoden päättyessä näyttelyjulkaisuja oli yhteensä 3576.

Kertomusvuoden aikana museoon tilattiin seuraavat kuvataide- ja museoalan aikakauslehdet:

- Arkkitehti, Suomi
- Artnews, USA
- Art in America, USA
- Artforum, USA
- Arts Magazine, USA
- Art Press, Ranska
- Flash Art, Italia
- Galeries Magazine, Ranska
- Iskusstvo, Neuvostoliitto
- Kielikello, Suomi
- Kirjastolehti, Suomi
- Kulttuuritutkimus/Jyväskylän yliopisto
- Kulttuurivihkot, Suomi
- New Art Examiner, USA
- Nike – New art in Europe, Saksa
- Paletten, Ruotsi
- Siksi/Nordiskt konstcentrum, Suomi
- Synteesi, Suomi
- Taide, Suomi
- Tiede ja edistys, Suomi
- Valokuva, Suomi

Kertomusvuoden aikana museoon tuli vapaakappaleina seuraavat lehdet:

- Aluemuseotiedote/Joensuun kaupungin museoiden lehti
- AMA/Suomen museoamanuenssit ry
- Arsis/Taiteen keskustoimikunta, Hki
- Dialogue, USA
- Form Function Finland, Hki
- Hopeatarjotin/Suomen hotelli- ja ravintolamuseoiden kannatusyhdistys, Hki
- Icom news/Bulletin of the international council of museums
- Iki/Kainuun maakunnallinen museouutislehti, Kainuun museo
- Kansallismuseo, Museovirasto, Suomen kansallismuseo
- Kirjakellari, Tyrvään kirjakauppa Oy
- Kirjastopalvelun tiedote
- Klaneetti/Uudenmaan museoiden tiedotuslehti

- Kymengarde – Kymen läänin nykytaidetta/ Kotkan taiteilijaseura ry
- Look at Finland, Suomi
- Museo, Suomi
- Museopolitiikka, Museopoliittinen yhdistys
- Museotaite, Alvar Aalto-museo
- Museotiedote/Pohjois-Pohjanmaan museo ja Oulun taidemuseo
- Museotiedote, Turun maakuntamuseo
- Museouutiset/ Lahden kaupungin museo ja Päijät-Hämeen museotoimikunta
- Museoviesti/Etelä-Karjalan museo, Etelä-Karjalan taidemuseo ja Kymenläänin aluetaidemuseo
- Nationalmuseum Bulletin, Ruotsi
- Näköala Tšekkoslovakiaan, Suomi-Tšekkoslovakiaseura
- Porissa tapahtuu, Porin kaupungin matkailutoimisto
- Satakunnassa tapahtuu/Satakunnan maakuntaliitto
- TA-HI-TI/Hämeenlinnan taidemuseon ja historiallisen museon maakuntalehti
- Taidehalli/Helsingin taidehalli
- Tiedote, Keski-Suomen museo
- Tiedote moniste, Turun ja Porin läänin taidetoimikunta
- Tiedotuslehti/Mikkelin taidemuseo ja Savonlinnan museo
- Tiedotuslehti, Hanasaari
- Yleisarkistojen tiedotuksia/Valtionarkisto

Sanomalehdet, joista arkistoiitiin museon toimialaan liittyen museo- ja kuvataidetahtumia käsittelevät kirjoitukset:

- Helsingin sanomat
- Satakunnan Kansa
- Satakunnan Työ
- Uusi Aika
- Aamulehti ja Uusi Suomi 1.11.1989 lähtien

Tilattujen lehtien lisäksi museoon tuli kertomusvuonna runsaasti eri laitosten ja museoiden tiedotteita sekä yksittäiskappaleita eri aikakauslehtiä.

Arkisto

Porin taidemuseolla oli kertomusvuoden päättyessä seuraavat erilaiset arkistot:

Porin taidemuseon virka-arkisto

Taidevintin arkisto, joka sisältää kulttuurisihteerin Sulo A. Savon kokoamaa, Porissa vuosina 1964-1977 toimineen kunnallisen taidegallerian toimintaa käsittelevää aineistoa, lahjoitettu 1979.

Toimittaja Arvo Mäen arkisto, joka sisältää toimittaja Mäen keräämää aineistoa Porin kaupungin kuvataidelautakunnan toiminnasta ja kuvataide-elämästä yleensä, lahjoitettu 1980

Taiteilija Olavi Jalkasen arkisto, joka sisältää kolme kansiota aineistoa taiteilijan muotokuvatuotannosta, lehtileikkeitä ja taiteilijan suunnittelemlia mainoksia. Mainokset on suunniteltu pääasiassa Friitalan nahkatehtaalle. Arkiston on lahjoittanut taiteilijan tytär Liisa Jalkanen vuonna 1982.

Porin Taidemuseon Kannatusyhdistys ry:n arkisto, joka käsittää mm. Matti Taipaleen Kannatusyhdistyksen toimeksiannosta tekemän pienimuotoisen tutkimuksen ”Jussi Pohjonen, kuvanveistäjä ja muotokuvamaalari”. Arkiston lahjoitti toimintansa lopettanut yhdistys vuonna 1983.

Täydennys Arvo Mäen arkistoon. Täydennys sisältää 581 mustavalkoista valokuvanegatiivia ja joitakin lehtileikkeitä sekä näyttelyjulkaisuja koskien satakuntalaista kuvataide-elämää vuosina 1958-1979. Arkiston on lahjoittanut Arvo Mäki vuonna 1984.

Porin Taide- ja Taideteollisuusyhdistyksen osa-arkisto, joka sisältää yhdistyksen suorittaman taiteilija Olavi Jalkasen teosten inventoinnin. Arkisto on lahjoitettu vuonna 1984.

Apteekkari Leena Särmän arkisto, joka sisältää mm. 194 sivuisen Georg Nordensvanin kirjan ”Bildkonsten” vuodelta 1903, sekä lehtiä ja lehtileikkeitä vuosilta 1927-34 sekä painokuvia taideteoksista ja taiteilijoista. Arkiston on lahjoittanut Jarmo Särämä vuonna 1985.

Hemmi Koivuniemen arkisto, joka sisältää lehtileikkeitä vuosilta 1948-1958, ja 1958-, sekä lisäyksiä aikaisemmilta vuosilta. Leikkeet käsittävät erilaisia taidetapahtumia ja -näyttelyitä Satakunnassa

Immo Tuomisen arkisto, joka sisältää lehtileikkeitä vuosilta 1962-1980 sekä Immo Tuomisen käsikirjoituksia näyttelyluettelo varten keväällä 1982.

Taidemuseotoimikunnan arkisto, joka sisältää vuonna 1966 asetetun taidemuseotoimikunnan pöytäkirjat. Liitteinä ovat vihkiäispuhe, lausuntoja ja muuta kirjeenvaihtoa. Arkiston on koonnut toimikunnan sihteeri apulaiskaupunginjohtaja Mikko Sävelä. Arkiston on lahjoittanut apulaiskaupunginjohtaja Mikko Sävelä 3.1.1989.

Kertomusvuoden aikana ovat lahjoittaneet arkisto- ja kirjastoaineistoa lukuisat ulkomaiset ja kotimaiset taiteilijat, järjestöt, museot, yksityiset henkilöt ja yhteisöt.

Kuva-arkisto

Porin taidemuseon kuva-arkistoa kartutettiin kertomusvuoden aikana yhteensä 100 päänumerolla, jotka sisältävät yhteensä 2005 yksittäistä kuvaa ja negatiivia. Kuva-arkiston päänumeroiden kokonaismäärä oli kertomusvuoden päättyessä 783.

Kuvatallennekokoelma käsittää negatiivikokoelman, mustavalkoiset ja värikuvat sekä diapositiivit. Museossa järjestetyt vaihtuvat näyttelyt sekä tärkeimmät tapahtumat kuvattiin, minkä lisäksi taidekokoelmien mustavalko- ja värikuvausta jatkettiin. Huomattava määrä kuvamateriaalia syntyi myös aluetaidemuseotoimintaan liittyvien inventointien ja dokumentointityön yhteydessä sekä toteutettaessa kuvataidetta käsitteleviä diasarjoja.

NÄYTTELYTOIMINTA

Aluetaidemuseona toimiva Porin taidemuseo järjesti vuoden 1989 aikana yhteensä 12 näyttelyä, mm. virolaista nykytaidetta esittelevän Struktuuri/Metafysiikka –näyttelyn, joka Porin lisäksi oli esillä Helsingin Taidehallissa ja Rovaniemen taidemuseossa sekä Kielin taidemuseossa Saksan liittotasavallassa, josta se siirtyi edelleen Ruotsiin. Kotimaista taidetta esiteltiin mm. Suomen taidemaalariiliiton 60-vuotisjuhlanäyttelyssä. Porin kaupungin ja Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelmia esiteltiin yleisölle alkuvuodesta sekä heinä-syyskuussa.

VAIHTUVAT NÄYTTELYT

9.12.1988-8.1.1989	KOKOELMIA
13.1.-19.2.	JAN GROTH Seinävaatteita ja piirustuksia Järjestänyt Porin taidemuseo
28.2.-2.4.	STRUKTUURI/METAFYSIIKKA Näkökulma virolaiseen nykytaiteeseen Järjestänyt Porin taidemuseo
4.4.-7.5.	MARTA MARIA PEREZ Järjestänyt Porin taidemuseo
8.4.-14.5.	GEORGE STEINMANN Hagaldom Järjestänyt Porin taidemuseo
19.5.-14.6.	SUOMEN TAIDEMAALARILIITTO 60 VUOTTA Kaksiosainen näyttely Porin taidemuseossa ja Pohjoismaisessa taidekeskuksessa Suomenlinnassa. Järjestänyt Suomen taidemaalariilitto ja Porin taidemuseo
18.6.-16.7.	A.R. PENCK Puupiirroksia ja veistoksia Järjestänyt Porin taidemuseo
18.7.-14.9.	KOKOELMIA
23.9.-22.10.	TURUN JA PORIN LÄÄNIN JA AHVENANMAAN ALUENÄYTTELY Järjestänyt Turun ja Porin läänin taidetoimikunta ja Porin taidemuseo
27.10.-27.11.	UUSHANKINTOJA, LAHJOITUKSIA, TALLENNUKSIA
30.11.1989-28.1.1990	MAIRE GULLICHSENIN TAIDESÄÄTIÖN JA PORIN KAUPUNGIN TAIDEKOKOELMIA
29.11.1989-1.2.1990	EDVARD MUNCH

Grafiikkaa vuosilta 1894-1944
Järjestänyt Munch-museet, Oslo ja
Porin taidemuseo

George Steinmannin näyttelyn yhteydessä järjestettiin 12.5.1989 taidemuseossa kolmihenki-
TERRITORIES-yhtyeen akustinen musiikkiperformanssi. Yhtyeessä soittivat Jurg Ammann: piano,
melodica, syntesitaattorit, Tini Hägler: Pro Oildrums ja muut lyömäsoittimet, Didjeridoo ja
percussionkitara, George Steinmann: kitara ja laulu.

Taiteilija A.R. Penckin näyttely avattiin 18.6.1989 konsertilla, jossa esiintyivät A.R. Penck
(rummut), Frank Wright (saksofoni), ja Frank Wollny (kitara).

PORIGINAL-GALLERIA

Toukokuun alusta 1984 Porin taidemuseo sai käyttöönsä pienimuotoisia vaihtuvia näyttelyitä varten
kaupungin vuokraaman galleriatilan entisestä suolamakasiinista, Eteläranta 6:sta. Rakennus on
uusrenessanssityylinen kiinteistö, joka on rakennettu arkkitehti F.J. Lindströmin vuonna 1885
signeeraamien piirustusten mukaan. Rakennuksen omistaa Jazzin tukisäätiö, jonka kanssa Porin
kaupunki on tehnyt viisivuotisen vuokrasopimuksen. Kaksikerroksinen galleria tarjoaa näyttelytilaa
235 m², mikä mahdollistaa kahdenkin näyttelyn järjestämisen samanaikaisesti.

Gallerian käytännön järjestelyistä on vastannut valvoja-opas Tuula Hölsö.

Poriginal-galleriassa järjestettiin seuraavat näyttelyt vuoden 1989 aikana:

21.1.-7.2. JUKKA SALONEN, alakerta
SEPPO KERÄNEN, yläkerta

11.2.-28.2. OSMO VIRHIÄ JA TAUNO SÖDERBERG

4.3.-21.3. EIRA RUOTTUNEN

23.3.-11.4. LAHDEN TAIDEOPPILAITOKSEN VALOKUVAOSASTON TYÖRYHMÄ

15.4.-2.5. MARKKU HAKURI JA OLIVER WHITEHEAD

6.5.-23.5. PORIN TAIDEKOULUN KEVÄTNÄYTTELY

27.5.-13.6. MARKKU KOLEHMAINEN

17.6.-4.7. HENRIK BECK, JOHNNY WILLIKSEN, MARTIN BENSON JA RAIMO
VERANEN

22.7.-8.8. ONNI OJAN 80-VUOTISJUHLANÄYTTELY

12.8.-29.8. SOLEDAD CHUAQUI, alakerta
KATARIINA TURHANEN, yläkerta

2.9.-19.9. PORIN SASKIA RY:n STIPENDAATTINÄYTTELY

23.9.-10.10. KANKAANPÄÄN TAIDEKOULUN NÄYTTELY

14.10.-31.10. PORIN LASTENKUVATAIDEKERHO

3.11.-21.11. HANNU NIKANDER, KARI KUIRINLAHTI

25.11.-12.12. TUULA OLLIKAINEN, LEENÄ PÄÄKKÖNEN JA OUTI MARKKANEN

16.12.-17.1. ARMAS RINTALA, alakerta
HANNU HAKANEN, yläkerta

Vuoden 1989 kokonaiskävijämäärä oli 15525 henkilöä, joista ryhmissä käyneitä oli yhteensä 1993 henkilöä (joista koululaisia 453).

Porin original-galleriassa järjestettiin vuoden 1989 aikana seuraavat iltatilaisuudet:

- 24.1. Kriittisen korkeakoulun esitelmätilaisuus
- 14.2. Porin sos. dem. naisyhdistyksen ystävänpäiväjuhla
- 16.2. Porin kaupunkiseururan esitelmätilaisuus
- 26.2. Porin työväen kuvataiteen ystävät ry:n kokous
- 8.3. Porin Jazzin/Porin puhelinlaitoksen tiedotustilaisuus
- 8.4. Porin Jazzin/JNE Imagen tiedotustilaisuus
- 20.3. Porin Seudun Reserviupseerinaisten kokous
- 29.3. Porin Taide- ja Taideteollisuusyhdistys ry:n kokous
- 30.3. Suomi-Puola yhdistyksen vuosikokous
- 11.4. Porin Jazzin suhdetoimintatilaisuus
- 16.3. Porin Kamarimusiikkiseura ry:n konsertti
- 5.5. Porin Nuorkauppakamari ry:n kokous
- 29.5. Palmgren-opiston oppilaskonsertti
- 30.5. Palmgren-opiston oppilaskonsertti
- 6.6. Porin Saskia ry:n kokous
- 6.9. Lions clubin kokous
- 11.10. Porin Oopperan Tuki ry:n ensi-iltatilaisuus
- 15.10. Porin kamarimusiikkiseura ry:n tilaisuus
- 31.10. Satakunnan äidinkielenopettajat ry:n kokous
- 12.11. Porin kamarimusiikkiseura ry:n konsertti
- 28.11. Porin Taide- ja Taideteollisuusyhdistys ry:n kokous

Porin Big Bandin harjoitukset ovat olleet keskiviikkoisin ja sunnuntaisin. Galleria oli Pori Jazz 66 ry:n käytössä 5.7.-21.7.

MUSEO JA YLEISÖ

Aukioloajat

Vuoden 1989 aikana museo oli avoinna yleisölle 301 päivää. Normaalisti museo on ollut avoinna päivittäin kello 11-18, paitsi maanantaisin museo on ollut suljettu. Näyttelyjen vaihtuessa museo tai osa museosta on ollut suljettuna 2-4 päivää.

Kävijät

Vuoden 1988 kokonaiskävijämäärä oli museossa, Poriginal-galleriassa ja alueraidemuseotoimintaan liittyneissä pienoishäyttelyissä yhteensä 60657 henkilöä, joista ryhmissä käyneitä oli yhteensä 14365 henkilöä (joista koululaisia 2576). Kävijät jakautuivat kuukausittain seuraavasti:

	Taidemuseo	Poriginal-galleria
tammikuu	3441	1658
helmikuu	2699	2508
maaliskuu	4536	2205
huhtikuu	3264	1076
toukokuu	3011	1994
kesäkuu	2093	746
heinäkuu	6344	682
elokuu	2345	1044
syyskuu	3925	881
lokakuu	3288	1358
marraskuu	2789	648
joulukuu	3315	725

Aluetaidemuseotoiminnan arvioitu kävijämäärä 4100.

Käynnit on tilastoitu päivittäin ja ne ovat kautta vuoden keskittyneet selvästi viikonloppuihin, lauantaihin ja sunnuntaihin.

Avajaistilaisuudet, esitelmät ja esittelyt

Näyttelytoimintaan liittyen museossa järjestettiin useita avajaistilaisuuksia, esitelmiä ja esittelyjä. Näyttelyn avaajiksi ja esittelijöiksi kutsuttiin museon ulkopuolelta kaupunginjohtaja Mikko Sävelä, Eestin SNTL:n kulttuurihallinnon edustaja Toivo Toomemets, Sveitsin suurlähettiläs Marianne von Grunigen, Taidemaalariliiton puheenjohtaja taiteilija Erkki Hirvelä ja Norjan konsuli ekonomi Pentti Hacklin.

Yleisölle on järjestetty lukuisia esittelytilaisuuksia, joissa taiteilijat ja museon henkilökunta ovat esitelleet näyttelyjä. Museossa on järjestetty useita kokouksia, joiden yhteydessä henkilökunta on esitellyt museon toimintaa, kokoelmia ja näyttelyjä.

JULKAISU- JA TIEDOTUSTOIMINTA

Kertomusvuoden aikana toimitettiin kevät- ja kesäkaudella sekä syyskaudella näyttelyohjelmistotiedotteet sekä kunkin näyttelyn yhteydessä erilliset näyttelytiedotteet. Näyttelyistä järjestettiin tiedotustilaisuudet lehdistölle ja radiolle sekä painettiin esitteitä, julisteita ja kutsukortteja.

Julkaisut ja painotuotteet:

Struktuuri/Metafysiikka

Näkökulma virolaiseen nykyaiteeseen

88 sivuinen mv- ja nelivärikuvitus

suomen-, viron- ja saksankielinen
ISBN 951-9355-21-9
Porin taidemuseon julkaisuja, 1989

Martha Maria Perez
40 sivuinen mv-kuvitus
suomenkielinen
ISBN 951-9355-22-7
Porin taidemuseon julkaisuja, 1989

Edvard Munch
36 sivuinen mv- ja nelivärikuvitus
suomenkielinen
ISBN 951-9355-23-5
Porin taidemuseon julkaisuja, 1989

Jan Groth
72 sivuinen mv-kuvitus
tanskan- ja englanninkielinen
ISBN 87-88075-30-3
tehty yhteistyössä Randers Kunstmuseumin kanssa
luettelotekstien suomennos erillisenä

George Steinmann
26 sivuinen mv- ja nelivärikuvitus
ISBN 3-907881-09-5
tehty yhteistyössä Pro Helvetia-säätiön kanssa

Julisteet:

Struktuuri/Metafysiikka. 50x70 cm.

ALUETAIDEMUSEOTOIMINTA

Opetusministeriö on nimennyt Porin taidemuseon Satakunnassa toimivaksi aluetaidemuseoksi 1.5.1982 lukien. Museon toimialueeseen kuuluvat opetusministeriön vuonna 1980 vahvistaman suunnitelman mukaan seuraavat kunnat: Pori, Harjavalta, Huittinen, Kankaanpää, Kokemäki, Rauma, Eura, Eurajoki, Honkajoki, Jämijärvi, Karvia, Kiikoinen, Kiukainen, Kodisjoki, Kullaa, Köyliö, Lappi Tl., Lavia, Luvia, Merikarvia, Nakkila, Noormarkku, Pomarkku, Punkalaidun, Rauman Mlk., Siikainen, Säskylä ja Ulvila.

Yhteydet kuntiin

Maakunnallisen näyttelytoiminnan ohella museo on edellisten vuosien tavoin harjoittanut kuvataiteeseen, taideteosten käsittelyyn ja säilytykseen sekä näyttelytilakysymyksiin liittyvää

neuvontatoimintaa. Lisäksi museo on välittänyt opetus- ja kuvamateriaalia mm. kouluille ja kansalaisopistoille sekä muuhun luentokäyttöön. Museon tiedotusverkoston piiriin kuuluvat kaikki toimialueen kulttuurilautakunnat, kirjastot, työväen- ja kansalaisopistot, kuvataiteen ammattilais- ja harrastajaseurat sekä kuvaamataidonopettajat. Postituksen piiriin kuuluvat myös ammatillisten oppilaitosten taide ja ympäristökasvatuksesta vastaavat opettajat.

Aluetaidemuseotutkija osallistui asiantuntijajäsenenä Euraan rakennettavien kunnan kirjastotalon ja valtion virastotalon taidehankintatyöryhmän työskentelyyn.

Taidekokoelmien sekä taiteilijoiden tuotannon inventoinnit

Porin taidemuseon tavoitteena on inventoida toiminta-alueensa kuntien, seurakuntien ja julkisten laitosten taidekokoelmat sekä merkittävimmät yritys- ja yksityiskokoelmat. Kuntien kokoelmien osalta ensimmäinen vaihe voidaan katsoa valmiiksi. Vuorossa ovat seuraavaksi täydennysinventoinnit, joiden avulla seurataan kokoelmien karttumista.

Toimintavuonna keskityttiin Satakunnan julkisiin veistoksiin ja inventoitiin Euran, Huittisten, Kankaanpään, Kokemäen, Köyliön, Merikarvian ja Punkalaitumen julkiset veistokset sekä täydennettiin aiemmin tehtyä Rauman inventointia. Seurakuntien taidekokoelmien inventointia valmisteltiin keräämällä kirjallisuudesta saatavat tiedot ja siirtämällä nämä tarkoitusta varten atk:lle muodostettuun tietokantaan. Julkisia veistoksia varten tehtiin myös oma tietokantansa.

Taiteilijoiden tuotannosta täydennettiin aiemmin tehtyä Ossi Somman tuotannon inventointia sekä inventoitiin otos Ari Virtasen 1980-luvun veistotuotannosta.

Inventoinnin yhteydessä taideteokset valokuvataan ja niiden tiedot kirjataan kortistoon, josta ne edelleen siirretään atk-rekisteriin.

Näyttelytoiminta

Porin taidemuseo tuottaa ja välittää kiertonäyttelyitä toiminta-alueensa kuntiin aluetaidemuseotoiminnan puitteissa. Näyttelyitä valmistettaessa pyritään ottamaan huomioon eri kohderyhmät sekä samalla kiertonäyttelytoiminnan asettamat vaatimukset mm. teosten soveltuvuudesta eri tyyppisiin näyttelytiloihin sekä niiden sopivuus kuljetettavaksi.

Aluetaidemuseotoiminnan huomattavin yksittäinen tapahtuma oli Turun ja Porin läänin ja Ahvenanmaan aluenäyttely, jonka taidemuseo järjesti yhdessä taidetoimikunnan kanssa. Näyttely oli taidemuseossa 23.9.-22.10.1989. Esillä olleet teokset dokumentoitiin normaaliin tapaan, minkä lisäksi näyttelystä tehtiin 16 minuutin mittainen video.

Maakunnalliset näyttelyprojektit:

JUHANI TARNA. Teoksia 1957-1988. Kiertonäyttely perustui taiteilijan tuotannon dokumentointiin sekä edellisvuonna taidemuseossa järjestettyyn Tarnan tuotantoa takautuvasti esitelleeseen laajaan näyttelyyn.

Näyttely oli esillä:

Eurassa	20.5.-4.6.1989
Kankaanpäässä	6.6.-30.6.1989
Kokemäellä	21.8.-9.9.1989

JAN-ERIK ANDERSSON, YVES KLEIN –installaatio oli esillä Rauman maalaiskunnassa 5.10.-30.10.1989.

Suurikokoisten installaatioiden mahdollisuuksia alueellisessa näyttelytoiminnassa testattiin edellisen lisäksi esittelemällä Kankaanpään kulttuuritalon tiloissa 1.11.-21.11.1989 porilaisen taiteilijaseura NYTE:n suurikokoinen työ Eräs marssi (1989) yhdessä Ismo Kajanderin La vie claire –teoksen kanssa.

Taidemuseo suoritti kaikki näyttelyiden ripustukset ja kuljetukset.

Pakettinäyttely ja niiden lainaukset

ANDANTE

Valo ja äänikuva. Pentti Sammallahti. Kahdeksan pienikokoisen teoksen sarja.

KUVA JA RUNO I

Kahdeksan Väinö Rouvisen grafiikanteosta ja niihin liittyvät Eeva Kilven runot.

KUVA JA RUNO II

Kahdeksan Marjatta Nuorevan grafiikanteosta ja niihin liittyvät Aila Meriluodon runot.

KUVA JA RUNO III

Kahdeksan Pentti Kaskipuron grafiikanteosta ja niihin liittyvät Pertti Niemisen runot.

KUVA JA RUNO IV

Kahdeksan Raimo Kanervan grafiikanteosta ja niihin liittyvät Väinö Kirstinän runot.

KUVA JA RUNO V

Kahdeksan Juhana Blomstedtin väriserigrafiaa ja niihin liittyvät Pentti Saaritsan runot.

NUORET KUVAT

Nuoret kuvat ilottelee kuvataiteen käsitteistöllä. Näyttely tarkastelee taideteoksen sisältöön ja esittävyteen liittyviä kysymyksiä välittömällä ja vapautuneella tavalla. Samalla se pyrkii vapauttamaan myös katsojansa taiteeseen liittyvistä ennakko-odotuksista. Se kannustaa eläytymään, kokemaan värejä ja muotoja. Se kannustaa pohtimaan sisältöä, merkkejä, symboleja ja niiden välittymistä teoksesta katselijalle.

Kahdeksan teosta veistoksia, maalauksia ja grafiikkaa seitsemältä tekijältä.

SUOMALAISTA TAIDEGRAFIKKAA I

Kahdeksan suomalaista taidegraafikkaa, 15 eri menetelmin toteutettua teosta.

Lainajat: Karvian kulttuurilautakunta

SUOMALAISTA TAIDEGRAFIKKAA II

13 suomalaista taidegraafikkaa, 19 eri menetelmin tehtyä teosta.

SUOMALAINEN TAIDEVALOKUVA

Stefan Bremer ja Ulla Jokisalo. Kuusi suurikokoista valokuvaa.

SATUKUVIA

Lähinnä päiväkoteja varten suunniteltu näyttely käsittää kahdeksan teosta, maalauksia ja grafiikkaa, sekä niihin liittyvät Kari Levolan laatimat runot.

Lainajat: Cygnaeus-koulu

SINIKKA RÄIKE

Kahdeksan suurikokoista maalausta vuosilta 1971-1984 ja yksi rautaveistos esittelevät tiivistetyssä muodossa konkretistisista maalauksista ja laajasta veistostuotannosta tunnetun taiteilijan.

Lainajat: Porin kaupunginkirjasto

TEOKSIA IAA:N KOKOELMISTA

Kansainvälinen taideliitto IAA lahjoitti maailmankongressinsa yhteydessä touko-kesäkuussa 1983 Suomen taiteilijaseuralle laajan grafiikkakokoelman. Nämä tunnettujen taiteilijoiden teokset talletettiin toistaiseksi Porin taidemuseoon, jonka omiin kokoelmiin IAA:n grafiikka luontevasti liittyy.

Vuonna 1988 aloitettuja KUUKAUDEN TEOS –näyttelyjä jatkettiin Saariston yläasteella. Kahdessa eri pisteessä esiteltiin koko kevätlukukauden ajan kaikkiaan kuusi eri taiteilijaa, kultakin yhdestä kolmeen teosta. Taidemuseo suoritti kaikki kuljetukset ja teosten ripustukset. Yhden teoksen näyttelyä kokeiltiin myös Sampolan päiväkodissa.

Osa kiertonäyttelyiden esitteistä uusittiin. Samalla parannettiin myös ulkoasua teettämällä teksteille sopiva, museon tunnuksella varustettu kansio, jota käytetään myös diasarjoille.

Diasarjat ja opetusmateriaali

Näyttelytoiminnan ohella Porin taidemuseo kokoaa kuvataidetta esittelevää tai sen ilmiöihin perehdyttävää opetusmateriaalia päiväkotien, koulujen ja erilaisten oppilaitosten käyttöön. Osa aineistosta on lainattavien sarjojen muodossa, osa kootaan kulloisenkin käyttäjän tarpeiden mukaan museon kuva-arkistosta. Lainaustoiminnassa on pyritty täydentämään kirjastolaitoksen ja kunnallisten oppimateriaalikeskusten tarjontaa päämääränä näiden harjoittaman massalainaustoiminnan sijaan yksilöllinen palvelu. Diasarjoja tuotettaessa museo ei ole lähtenyt tekemään päällekkäistä työtä kaupallisten valmistajien kanssa. Tuotanto on suurilta osin integroitu yhteen maakunnallisen taiteen dokumentoinnin ja taidemuseon näyttelytoiminnan kanssa, joten itse valmistetun aineiston painopisteet ovat nykytaiteessa ja toisaalta satakuntalaisessa taiteessa. Vuoden loppuun mennessä diasarjoja oli valmiina 105.

Vuonna 1989 valmistuivat seuraavat diasarjat:

Yleinen taidehistoria

JAN GROTH

Gobelineja

22 diaa.

EDVARD MUNCH

Elämä-Rakkaus-Kuolema.

Tunnevoiman etsijän ja ekspressionismin edelläkävijän tuotantoa.

20 diaa.

A.R.PENCK

A.R.Penck tavoittelee taiteessaan mahdollisimman pitkälle menevää, ideologista vapaata yleistyksen ja abstraktion tasoa. Samalla hän haluaa osoittaa miten muodon kautta on mahdollista

päätyä suoraan merkitykseen. Hänen ”primitiivistä” taidetta muistuttava ilmaisunsa on tarkoituksellisesti valittu keino analysoida ajatteluumme hallitsevaa merkkimaailmaa.
30 diaa.

GEORGE STEINMANN

George Steinmann pyrkii luontosuhteemme uudelleenarviointiin. Hän etsii luonnosta voimia, jotka ovat jokapäiväiseltä katseeltamme piilossa. Samalla hänen töidensä pienimmätkin yksityiskohdat rinnastuvat koko maanpiirin kattaviin kiertokulkuihin; maailmankaikkeus ovat niissä yksi kokonaisuus.

STRUKTUURI JA METAFYSIIKKA

Näkökulma virolaiseen taiteeseen.
50 diaa.

Suomen taide:

SUOMEN TAIDEMAALARILIITTO 60-VUOTTA

Porin taidemuseossa 1989 järjestetty näyttely.
24 diaa.

Satakuntalainen taide:

NYTE

Nuorten satakuntalaisten taiteilijoiden seura on pannut vauhtia maakuntamme taide-elämään.

Porin kaupungin päivähoitotoimiston kanssa aloitettua yhteistyötä päiväkodeille soveltuvien diasarjojen tuottamiseksi jatkettiin. Kertomusvuonna valmistuivat tekstit seuraaviin päiväkotidiasarjoihin.

TAITEILIJJA – IHMINEN

Ossi Somma, elämän olemusta pohtiva taide.
10 diaa.

OIVALLUS, MUOTO JA MATERIAALI

Alberto Magnelli.
10 diaa.

Diasarjojen lainauksia kirjattiin kertomusvuonna kaikkiaan 107, näistä kaukolainoja 51. Päiväkotidiasarjojen lainaustoiminnasta huolehtii Porin kaupungin osalta Porin päivähoitotoimisto

Porin taidemuseon tietopalvelu/Satakuntaosasto

Porin taidemuseon tietopalvelujärjestelmän Satakuntaosasto muodostuu museon kirjaston ja kuvatallennekokoelmien Satakuntaan liittyvästä aineistosta sekä muusta mahdollisesta museon tallennetusta satakuntalaista kuvataide-elämää käsittelevästä arkistoaineistosta, joka luokittelujärjestelmien avulla on mahdollista erottaa museo muista tallenteista. Käytössä oleva yleinen kymmenluokittelujärjestelmä käsittää varsinaisten kirjojen lisäksi myös näyttelyluettelot ja kuvatallennekokoelmat.

Aluetaidemuseotoiminnan yhteydessä tehtyjen inventointien tulokset on kirjattu seuraaviin tietokantoihin:

- Kunnalliset taidekokoelmat Satakunnassa
- Yhteisöjen taidekokoelmat Satakunnassa
- Yritysten taidekokoelmat Satakunnassa
- Yksityiskokoelmat Satakunnassa
- Satakunnan julkiset veistokset

Rekistereitä luotaessa noudatettiin soveltuvin osin museoliiton suositusta taideteosten luettelointitiedoista automaattista tietojenkäsittelyä varten (2/87). Kertomusvuonna tehtiin atk-pohjainen hakemisto Porin taidemuseoon talletetulle Porin taidevintin lehtileikearkistolle.

Satakuntalaisen taiteen dokumentointiin liittyen Porin taidemuseo mikrofilmasi Kankaanpään taidekoulua vuoteen 1988 ylläpitäneen Kankaanpään Taideyhdistys r.y:n arkiston, joka sisälsi mm. seuraavat asiakirjat: Rekist. säännöt, Kokousten pöytäkirjat 1965, Hallituksen kokousten pöytäkirjat 1963-72, 1969. 1972-1979, 1980-1985, Vuosikokousten pöytäkirjat 1966-1985, Toimintakertomukset 1966-1986; Taidekoulu, Projektiryhmien pöytäkirjat 1973-1985, Jäsenluettelot 1972-1985, Taideopas ja muut näyttelyt 1974-1988, Yrittäjäpatsastoimikunta 1969-1975, Saapuneet kirjeet 1973-1982, 1983-1985, Lähteneet kirjeet 1973-1982, 1983-1985

Lisäksi mikrofilmattiin opettaja Sirkka-Liisa Unkilan lehtileikearkisto vuosilta 1965-1988.

Taidemuseon kirjastoa varten mikrofilmattiin Suomen kuvaamataiteilijat 1943 –matrikkeli, Taidelehti vuosilta 1945-1950, Suomen taiteen vuosikirjat 1942-1947, Suomen taide 1953-1958, Ajan taide 1957, Domus 1930-1933, Arkkitehti 1942-1975 JA Svenskt konstnärslexikon 1-5.

Äänitearkistoon kirjattiin taidemaalari George Steinmannin esitelmä Kokonaisvaltaisesta ajattelusta taiteessa ja dosentti Yrjö Hailan esitelmä Taide ja ekologia. Videoiden osalta arkisto karttui Priit Pärnin lyhytelokuvilla sekä nauhoitteella, joka sisältää seuraavat tallenteet: Juri Okas, Dokument; Siim-Tanel Annus, Performanssit ja Raoul Kurvits, Performanssi. Lisäksi kirjattiin Turun ja Porin läänin aluenäyttelystä 1989 tehty videotaltiointi.

Muu toiminta

Normaalien kuvataidetta, museon toimintaa ja kulloistakin näyttelyä käsittelevien esittelyiden lisäksi aluetaidemuseotutkija esitelmöi museolaitoksen historiasta, tavoitteista ja toiminnasta Turun yliopiston Rauman opettajainkoulutuslaitoksen ryhmälle 3.2.1989 ja taidemuseolaitoksen toiminnasta Turun ja Porin läänin alueen koulutoimenjohtajille 18.10.1989. Lisäksi aluetaidemuseotutkija piti Edvard Munchin taidetta käsittelevän, taidemuseon syyskauden esitelmäsarjaan liittyvään, esitelmän 12.12.1989.

Aluetaidemuseotutkija osallistui taidemuseopäiville Lappeenrannassa 14.9.-15.9. sekä Porin kaupungin järjestämälle arkistokurssille 27.9.-28.9.1989.

LUENTOSARJAT

Porin taidemuseo järjesti yhdessä Länsi-Suomen kesäyliopiston kanssa osittain näyttelyihin liittyen sekä keväällä että syksyllä yleisöluentosarjan, joiden tavoitteena oli antaa taustatietoja nykytaiteen kehitykseen ja ilmiöihin.

- 21.3. KULTTUURI JA KANSALLINEN IDENTITEETTI
VIRON NYKYTAITEEN NÄYTTELYN VALOSSA
Luennoitsija: museonjohtaja Marketta Seppälä
- 9.4. KOKONAISVALTAISESTA AJATTELUSTA TAITEESSA
Luennoitsija: kuvataiteilija ja muusikko George Steinmann
- 18.4. TAIDE JA EKOLOGIA
Luennoitsija: dosentti Yrjö Haila
- 19.9. MAAILMAN MAAGIKOT – NÄYTTELY PARIISISSA
Diauento
Luennoitsija: kuvataidekriitikko Tiina Nyrhinen
- 3.10. MONOKROMAATTINEN MAALAUSTAIDE – TAULUMAALAUKSEN LOPPU?
Luennoitsija: tutkija Jari-Pekka Vanhala
- 31.10. ”ONNELA”
TAIDETTA ILMAN HYVÄÄ MAKUA –
KANSANTAITEILIJAT VALOKUVASSA
Luennoitsija: valokuvaaja Veli-Matti Granö
- 14.11. LASZLO MOHOLY-NAGYN TAIDETEORIASTA
Luennoitsija: Fil.yo Leena Jaakkola
- 28.11. TAIDEKRITIIKKI
Luennoitsija: PhD Arto Haapala
- 12.12. ELÄMÄN JA VÄRIN VOIMA – EDVARD MUNCH
Luennoitsija: tutkija Esko Nummelin

TALOUS

Porin taidemuseon menot ja tulot olivat kertomusvuonna seuraavat:

Menot

Palkat	1.383.741,98
Muut henkilöstömenot	322.447,71
Tarvikkeet	392.393,24
Huoneistomenot	775.396,93
Palvelukset	582.906,14
Muut menot	160.638,24
Yhteensä	3.617.524,24

Tulot

Valtion osuudet ja korvaukset valtiolta	552.939,12
Maksut ja korvaukset	127.787,85
Henkilöstön sosiaalitulot	4.654,45
Muut tulot	32.249,68
Yhteensä	717.631,10